

Cecidomyiidae

Plodomorky

Zařazení škodlivého činitele

Škůdci obilnin

Popis škůdce, hostitelské rostliny

Plodomorka pšeničná (*Contarinia tritici*), Plodomorka plevová (*Sitodiplosis mosellana*)

Imago: Je 1,5–2,5 mm dlouhé, žluté, příp. oranžovočervené u plodomorky plevové. Plodomorka pšeničná má dlouhé citrónově žluté kladélko, u plodomorky plevové je kratší.

Larva: Bývá 2–2,5 mm dlouhá, žlutá, příp. oranžovočervená u plodomorky plevové, apodní, acephální. Larvy plodomorky pšeničné mohou skákat.

Hostitelskými rostlinami jsou pšenice, dále žito a ječmen; pro plodomorku plevovou také pýr plazivý a psárka polní.

Příznaky, možnosti záměny

Larvy ničí nebo částečně poškozují základy květů. Spodní polovina pluch je zpočátku často světlá, později je zbarvena tmavě. U plodomorky pšeničné je v květu asi šest larev, u plodomorky plevové jsou larvy v květech jednotlivě. Po napadení klasů dochází k praskání obalu semeníku a často i k infekcím houbami.

Symptomy na pluchách se podobají symptomům braničnatky plevové a bakteriálního hnědnutí pluch. V květech se také vyskytují oranžovočervené a žluté nymfy třásněnek.

Napadení lze zjistit vyšetřením jednotlivých klasů v první polovině června, kdy jsou larvy téměř dorostlé.

Biologie

Od poloviny června se líhnou dospělci z půdy na poli, kde byl porost v předchozím roce napaden. Kladení vajíček se uskutečňuje především večer za bezvětří při teplotách od 15 °C. Plodomorka pšeničná klade 5–8 vajíček na základ květu, u plodomorky plevové je to jedno vajíčko. Za 5–10 dnů se líhnou larvy a sají v základech květů. Po třech až čtyřech týdnech se za deštivého počasí stěhují do vrchních vrstev půdy a přezimují v kokonech.

Pšenice je ohrožena pouze asi 5 dnů, neboť plodomorka pšeničná obsazuje klasy jen v době krátce po vymetání, plodomorka plevová pak těsně před květem.

Hospodářský význam

Oba druhy se místně v nepravidelných intervalech vyskytují jako nebezpeční škůdci. Časně napadení plodomorkou pšeničnou vede ke snížení počtu zrn na klas, pozdější a ojedinělý výskyt plodomorky plevové způsobuje zadinovitost a deformace zrn. Už lehčí napadení může vést ke zhoršení osivářské a pekařské kvality.

Indikace ošetření

- Plodomorka pšeničná: 10 dospělců/10 klasů
  - Plodomorka plevová: 10 dospělců/20 klasů
-